

СПРАВА «ВОЛОДИМИР ТОРБІЧ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF VOLODYMYR TORBICH v. UKRAINE)

(Заява № 14957/13)

Стислий виклад рішення від 13 липня 2023 року

Заявник, журналіст і головний редактор інформаційного агентства м. Рівне, відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» звернувся із першим запитом до Рівненської обласної державної адміністрації щодо надання йому інформації про премії, виплачені керівництву та співробітникам адміністрації у період з 2009 до 2011 року. Заявник просив надати інформацію у знеособленому вигляді, проте з детальним зазначенням премій по кожному місяцю та відповідно до посади. Частина підрозділів адміністрації відмовила або надала заявнику неповну інформацію, посилаючись на законодавство про захист персональних даних. У лютому та червні 2012 року окружний та апеляційний суди відповідно відмовили у задоволенні скарг заявника щодо ненадання інформації, зазначивши, що надання запитуваної заявником інформації призвело б до ідентифікації особи всупереч законодавству про захист персональних даних, що особиста інформація про майновий стан не підлягала поширенню без попередньої згоди суб'єкта даних, а також що так як заявник діяв від імені агентства, то його особисті права не були порушені. Вищий адміністративний суд України відмовив у відкритті касаційного провадження, встановивши відсутність доказів порушення норм матеріального або процесуального права судами нижчих інстанцій. Два наступні запити заявника були адресовані Голові Верховної Ради України про надання йому копій декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання двадцяти двох народних депутатів за 2012 рік. Заявнику надали копії декларації лише тих народних депутатів, які надали свою згоду. Заявник оскаржив це, проте національні суди відмовили у задоволенні його скарг заявника. Київський апеляційний адміністративний суд встановив правомірність відмови, оскільки заявник вимагав копії декларацій, а не конкретну інформацію з декларацій. Ця ухвала була остаточною й оскарженню не підлягала. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за статтею 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на відмову органів державної влади надати йому інформацію, розпорядниками якої вони були. Розглянувши скаргу заявника, Європейський суд зазначив щодо першого запиту, що відмовляючи у його задоволенні національні органи влади, у тому числі суди, в основному посилалися на необхідність захисту конфіденційності та не оцінили застосування цього міркування з огляду на право доступу до такої важливої інформації, як використання бюджетних коштів. Національні суди також не розглянули можливість надання інформації у форматі відмінному від того, у якому запитував заявник. Щодо другого запиту заявника Європейський суд вказав, що не зважаючи на те, що національне законодавство передбачало доступ до інформації про майновий стан і доходи

народних депутатів, органи державної влади підійшли до цього питання формально і не розглянули можливість надання декларацій із видаленими персональними даними. Як результат Європейський суд дійшов висновку, що підстави, наведені для виправдання втручання у право заявника за статтею 10 Конвенції, не були відповідними та достатніми, а тому таке втручання не було «необхідним у демократичному суспільстві». Отже, було порушено статтю 10 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. Оголошує заяву прийнятною;
2. Постановляє, що було порушено статтю 10 Конвенції;
3. Постановляє, що встановлення порушення само собою становить достатню справедливую сатисфакцію будь-якої моральної шкоди, якої зазнав заявник».